

WPŁYW BIERNEGO PALENIA TYTONIU NA STAN UKŁADU ODDECHOWEGO U DZIECI W POLSCE

Jan E. Zejda

Katedra i Zakład Higieny i Epidemiologii
Śląska Akademia Medyczna w Katowicach

IMPACT OF ENVIRONMENTAL TOBACCO SMOKE ON CHILDREN'S RESPIRATORY HEALTH IN POLAND

ABSTRACT – Environmental tobacco smoke (ETS) is a recognized risk factor for respiratory disorders, associated with increased incidence of respiratory infections, symptoms of irritation of the respiratory tract, and aggravation of the course of asthma. Other described effects include subtle derangement of lung function, increased occurrence of nonspecific bronchial hyperreactivity and allergic symptoms. Against this evidence two population based studies targeted school children in Poland in order to determine the occurrence of ETS and examine its effect on respiratory health. Results obtained in 3685 young families showed that only 34% of urban and 38% of rural children live in tobacco-free home environment. A separate crosssectional study in 1211 children aged 7-9 years confirmed the effect of ETS on the occurrence of chronic cough and chest wheeze as well as the level of „small airways” function. The findings are in line with existing body of evidence and contribute to the preventive anti-smoking campaigns undertaken in Poland.

Key words: environmental tobacco smoke, respiratory health, children

WSTĘP

W świetle nagromadzonych dowodów epidemiologicznych, w odniesieniu do nie-nowotworowych chorób płuc u dzieci, udokumentowane skutki środowiskowego narażenia na dym tytoniowy („biernego palenia tytoniu” – BPT) obejmują zwiększoną zapadalność na choroby układu oddechowego, częstsze występowanie objawów kaszlu i zmian spastycznych oraz zmian w zakresie stanu czynnościowego płuc (6, 12, 19, 20, 24, 32-34). W oficjalnym stanowisku Światowej Organizacji Zdrowia wymienia się w tym kontekście – poza zakażeniami dolnych dróg oddechowych – częstsze objawy podrażnienia dróg oddechowych i częstsze objawy astmatyczne (4). Wyniki dwóch kompleksowych metaanaliz opublikowanych kolejno w 1997 i 1999 roku potwierdzają zwiększoną zapadalność na zapalenia dolnych dróg oddechowych przez dzieci, które są narażone na dym tytoniowy w środowisku domowym (18, 31). Wymowne są liczby odzwierciedlające wielkość problemu oszacowaną na podstawie danych charakteryzujących sytuację w USA. Uważa się, że w tym kraju –